

İLKÖĞRETİM KADEMESİNDE FRANSIZCA EĞİTİMİNDE FABL İNCELEMESİ ÖRNEĞİ: LA FONTAINE- KARGA İLE TİLKİ

Okut. Dr. Senem Seda Şahenk Erkan
Marmara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu
senemseda78@gmail.com

Özet

İlköğretim kademesinde yabancı dil olarak Fransızca öğretiminde ilköğretim öğrencilerinin ilgi duyacakları metin türleri incelendiğinde onların okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesi kolaylaşacaktır. Örneğin fabl metin türü bu gruba girer. Çünkü okul öncesi ve ilköğretim dönemi öğrenciler fabl'lere (La Fontaine ve Esope fabl'leri, vs. gibi...) okumaya ve dinlemeye ilgi duyarlar. Fabl bir masal türüdür. Bu yazım türünün temel hedefi hayvanları konuşturarak bireylere ders vermektir. Bu çalışmada ilköğretim kademesinde Fransızca yabancı dil dersi öğretiminde fabl incelemesi örneği olarak "*Jean de La Fontaine*"'in "*Karga ile Tilki*" nasıl incelenebileceğine dair bir eğitim programı planlanacaktır.

Anahtar Sözcükler: İlköğretim kademesi Fransızca eğitimi, fabl incelemesi, Jean de La Fontaine, Karga ile Tilki.

TEACHING FRENCH WITH FABLES IN PRIMARY LEVEL: LA FONTAINE- THE COW AND FOX

Abstract

In primary level, primary students learn French as a foreign language. In addition, they read different types of texts. For example, type text into this group of fables. Because the period of pre-school and elementary students to fables (fables of La Fontaine and Aesop, etc ...) are interested in reading and listening. Fable is a kind of a fairy tale. The main objective of this kind of writing course is to give individuals while speaking animals. In this study "Jean de La Fontaine" can study "Fox and Crow" while teaching French in primary school as an example of fables review.

Key Words: Teaching French in primary level, studying with fables, Jean de La Fontaine, Fox and Crow.

GİRİŞ

Günümüzde, tüm dünyada yaşandığı gibi, ülkemizde de küreselleşme ve bilgi çağının etkisiyle yabancı dil eğitiminin önemi gittikçe artmaktadır. 21. yüzyılda küreselleşme hareketleriyle yaşananlar aşağıdaki maddelerle özetlenebilir (Çınar, 20006):

- Bilgi üretimi ve iletiminin yaygınlaşma,
- Ulaşım araçlarının yaygınlaşmasıyla birlikte ticaretin gelişme,
- Finans kaynaklarının ve finansın güç kazanmaktadır.

Bu nedenlerden dolayı, okul öncesi çağında özel okullarda olmak üzere ilkokul kademesinde ise devlet ve özel okullarda zorunlu ders statüsünde yabancı dil öğretilmektedir.

Türkiye'de 2011-2012 eğitim yılında 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasına geçişle birlikte (4+4+4) ilkokul eğitimi 4 yıl sürmektedir (Çelik, Boz, Gümüş ve Taştan, 2012). Bu süreçte ilkokul kademesinde yabancı dil dersi zorunlu dersler statüsünde 2. sınıftan itibaren okutulmaktadır. 4 yıllık ilkokul programında haftalık ders programında yer alan yabancı dil dersinin saatleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 1: 4 Yıllık İlkokul Haftalık Ders Programında Yabancı Dil ve Toplam Ders Saati Dağılımı

İlkokul kademesi haftalık ders programı	1.sınıf	2.sınıf	3.sınıf	4.sınıf
Yabancı Dil Dersi	-	2	2	2
Toplam	26	28		30
Zorunlu Ders Saati				
Serbest Etkinlikler	4		2	-
Toplam ders Saati			30	

(2014-2015 MEB İlkokul ve Ortaokul Haftalık Ders Çizelgeleri, 2014).

Yukarıdaki tablo'da gösterildiği gibi, 12 yıllık zorunlu eğitim yasasıyla ilkököl kademesi 4 yıla düşürülerek ilkököl 2. sınıftan itibaren yabancı dil dersi haftalık ders programında haftada 2 saat (2.-4. sınıflar arasında), serbest etkinlikler ders saati 1. sınıfta 4 saat, 2 ve 3. sınıfta 2 saat ve 4. sınıfta ise serbest etkinliğe yer verilmemektedir. Tüm bu düzenlemeler dahilinde, 4 yıllık ilkököl programında toplam ders saati 30 saat olarak planlanmıştır.

Ülkemizde 8 yıllık zorunlu eğitim süreciyle (yabancı dil dersi (zorunlu ders): 4.-5. sınıf: 3 saat ve 6-8. sınıflar: 4 saat) yabancı dil eğitiminin önemi arttırılırken, 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasıyla (yabancı dil dersi (zorunlu ders) 2.-4. sınıf: 2 saat) yabancı dil eğitimine verilen önem güçlendirilmiştir. Ayrıca 8 ve ardından 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamalarıyla Avrupa Konseyi ülkeleri tarafından 2001 yılında oluşturulan Avrupa Ortak Dil Kriterleri (6 dil kriteri: A1, A2, B1, B2, C1 ve C2) ve Avrupa Dil Portfolyosu ilkököl kademesinde uygulanmaya başlanmıştır (Tok ve Arıbaş, 2008, Ada ve Şahenk, 2010, CEFR, 2001). İlkoköl çağında yabancı dil eğitiminde temel hedef, Avrupa Ortak Dil Kriterleri'nin öngördüğü A1 (Breakthrough/ Introductif ou Découverte: Giriş / Keşif) dil düzeyine ulaşmaktır.

Yukarıda verilen ders saati açıklamaları İngilizce öğretimi ile ilgiliyken özel Fransız vakıf ilköküllerinde birinci yabancı dil statüsünde haftada yaklaşık 10 saat Fransızca okutulurken birçok özel ilkökölde 2. yabancı dil statüsünde seçmeli ders olarak haftada ortalama 2 saat Fransızca öğretilmektedir.

Yabancı dil eğitiminde 4 temel dil becerisinin (dinleme, okuma, konuşma ve yazma) gelişimine son derece önem verilmektedir. Bu çalışmada yabancı dil eğitiminde geliştirilmesi gereken 4 temel dil becerisinden dinleme ve okuma becerilerinin nasıl geliştirilebileceği vurgulanmıştır. Bu bağlamda, bu çalışmanın problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir: "İlkoköl kademesinde yabancı dil eğitiminde dinleme ve okuma etkinliklerinde fabl'ler nasıl işlenebilir (örnek: La Fontaine: Karga ile Tilki)?"

Bu araştırmanın amacı, ilkököl kademesinde yabancı dil eğitiminde dinleme ve okuma etkinliklerinde fabl'lerin (örnek: La Fontaine: Karga ile Tilki) nasıl incelenebileceğini göstermektir.

YÖNTEM

Bu çalışmada litteratür tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde, belirli bir alanda daha önceden yazılmış olan kitaplar, yüksek lisans ve doktora tezleri, ulusal ve uluslararası makale bildiri ve raporlar, vs gibi çeşitli yayın ve dokümanlar... derlenerek bir sentez oluşturulmaktadır (Karasar, 2013).

YABANCI DİL EĞİTİMİNDE 4 TEMEL DİL BECERİSİNİN GELİŞTİRİLMESİ: DİNLEME VE OKUMA

Dinleme

Bu bölümde başlangıçta dinleme kavramı açıklanıp ardından yabancı dil eğitiminde dinleme etkinliğinde yapılabilecek uygulamalar açıklanacaktır.

Dinleme kavramı aşağıdaki gibi tanımlanabilir (Devito, 1995):

- İletişimde anlama, algılama, anımsama, değerlendirme ve yanıtlamanın aktif sürecidir.

Yabancı dilde seçici dinleme için uygun alıştırımlar aşağıda sıralanmaktadır (Rost, 1990):

-Dinleyicilerin geniş kapsamda aktarılan bilgilerden önemlilerini seçebilmesi,

- öğrencilerin metni dinlerken kendilerine düşen görevlerin farkında olmaları,
- Öğrenciler dinleme öncesi aktivitelerle dinleyecekleri metnin genel açıdan nelerden bahsettiğinin keşfettirilmesi,
- Dinleme çalışmasına başlamadan önce dinlediğini anlama alıştırmaları kapsamındaki soruların öğrenciler tarafından okunması ve anlaşılmayan soruların açıklanması için gerekli zamanın verilmesidir.

Okuma

Okuma terimi aşağıda açıklanmaktadır (Bond, Tinker ve Wasson, 1979):

- Yazar tarafından verilmek istenen anlama okuyucunun düşünme, yorumlama ve değerlendirme yoluyla ulaşması sürecidir.

Yabancı dil eğitiminde okuma çalışmaları kapsamında yabancı dilin telaffuz, dilbilgisi yapısı, okuduğunu-anlama çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca dil sınıflarında dil öğretimi dışında kültür öğretimi de gerçekleşmiş olmaktadır. Bunun dışında okuma çalışmalarıyla öğrencilerle farklı türdeki metinler incelenebilmektedir. Dil sınıflarında çoğu zaman okuma çalışmalarının hemen ardından okunan metne bağlantılı olan bir yazma çalışması yapılması önerilmektedir (Wallace, 1992). Eğer öğrenci ana dildeki okuma becerisini iyi geliştirebilmişse yabancı dil öğreniminde ana dili ile yabancı dil okuma becerisi arasında olumlu bir ilişki kurarak bilgi aktarımını gerçekleştirebilir (Brewster, Ellis ve Girard, 1992). Çocuklara dil öğretiminde okuma becerisinin verilmesinde başlangıç noktası olarak bir kitaptan kısa bir öykü okuma, bir sınıf öyküsü okuma (kitaptan okuma yerine sınıf için öğretmen ya da tüm öğrenciler tarafından oluşturulan öykünün okunması), çocuğun söylediğine bağlı olarak yazılan metnin okunması, bilinen çocuk tekerlemeleri veya şarkıların okunması gibi çalışmalar seçilebilir (Scott ve Ytreberg, 1990). Okuma kartları, elde yapılmış kitaplar, öğretilen yabancı dilde ana dili edinimi için hazırlanmış kitaplar, yabancı dil öğrencileri için hazırlanmış basitleştirilmiş öyküler, resimli sözlükler, kasetli kitaplar okuma becerisini gelişimi için kullanılabilirler (Scott ve Ytreberg, 1990).

LA FONTAINE VE FABL'LERİ (1621-1695)

Jean De La Fontaine 17. yüzyılda Fransa'nın dünyaca ünlü fabülistleri arasında yer almıştır. 1621 yılında Fransa'nın Aisne adlı kasabasında doğmuştur.

La Fontaine fabllerinde hayvan hikayeleriyle insanlara ahlak dersi vermeyi amaçlamaktadır. Eserlerinde nükteli bir üslupla insanları eğlendirerek öğüt vermektedir.

Yazarın toplam 12 kitapta yayınlanmış olan 238 fabli vardır (Ministere de l'éducation nationale jeunesse vie associative, 2011). Eserleri birçok yabancı dile çevrilmiştir.

İLKÖĞRETİM'DE FRANSIZCA DİL DERSİNDE KARGA VE TİLKİ FABL'İNİN İNCELENMESİ

Bu çalışma üç bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde Jean De La Fontaine'nin hayatı ve eserleri kısaca tanıtıldıktan sonra, le monde des petits (küçüklerin dünyası) internet sitesinden alınan video seyrettirildikten sonra öğrencilerden şu soruları cevaplamaları istenir:

-Bu videoyu sevdiniz mi? Neden?

-Hikayenin konusu nedir?

-Hikayenin kahramanları kimlerdir?

-Hikaye nerede geçmektedir?

İkinci bölümde ise fabl metni okunduktan sonra ise şu soruların cevaplanması istenir:

Le Corbeau et le Renard

Maître Corbeau, sur un arbre perché,

Tenait en son bec un fromage.

Maître Renard, par l'odeur alléché,

Lui tint à peu près ce langage:

"Hé ! bonjour, Monsieur du Corbeau.

Que vous êtes joli! que vous me semblez beau!

Sans mentir, si votre ramage
Se rapporte à votre plumage,
Vous êtes le Phénix des hôtes de ces bois."
A ces mots le Corbeau ne se sent pas de joie;
Et pour montrer sa belle voix,
Il ouvre un large bec, laisse tomber sa proie.
Le Renard s'en saisit, et dit: "Mon bon Monsieur,
Apprenez que tout flatteur
Vit aux dépens de celui qui l'écoute: Cette leçon vaut bien un fromage, sans doute. "
Le Corbeau, honteux et confus,
Jura, mais un peu tard, qu'on ne l'y prendrait plus.

Jean De La Fontaine
Livre premier – Fable 2

-Neden karga peyniri düşürür?
-Tilki karganın ağzındaki peyniri nasıl ele geçirir?
-Bu masaldan çıkartılabilecek ders nedir?
Ayrıca bu fablin canlandırılması beklenir.
Son bölümde ise öğrencilere aşağıda sıralanan sorulara sorularak görüşme yapılabilir:
-Bu çalışmayı sevdiniz mi? Neden?
-Bu çalışmanın olumlu yönleri nelerdir?
-Bu çalışmanın olumsuz yönleri nelerdir?
Ardından bu eser üzerinde kelime bilgisi ve dilbilgisi alıştırmaları yapılabilir.
Kelime bilgisi alıştırmalarına yönelik;
-“Ramage (şarkı)”, “phénix (anka kuşu)” ve “hôte (sahip, yönetici)” kelimelerinin metin içindeki anlamları öğrencilere keşfettirilir
-Karga tilkinin avı haline nasıl gelmiştir? Hangi cümlelerden etkilenmiştir?
-Karga nasıl bir kişiliğe sahiptir?
a/ naïf (saf) b/ déçu (aşşağılayıcı) c/ confiant (güvenilir) d/ méfiant (şüpheli)
e/ prudent (tedbirli) f/ heureux (mutlu)
Bu bulmacada aşağıdaki kelimelerin bulunması istenebilir:

“Homère-universel-conditions-papillon-naturel-variété-roses-fin”

I	L	I	F	A	D	E	O	D	Y
S	U	N	I	V	E	R	S	E	L
S	É	E	N	A	T	U	R	E	L
H	O	M	È	R	E	I	R	D	É
C	O	N	D	I	T	I	O	N	S
A	L	N	A	E	T	U	S	R	É
H	Y	M	N	T	E	A	E	G	R
É	M	E	N	É	T	R	S	Y	T
H	M	P	A	P	I	L	L	O	N

Dilbilgisi etkinlikleri dahilinde;

-« Lui tint à peu près ce langage. (...) Le Renard s'en saisit »

Le pronom lui (onu zarfı hangi kelime yerine kullanılmıştır) : .....

et le pronom en remplace (onu zarfı hangi kelime yerine kullanılmıştır) .....

-Eylem bildiren fiiller hangileridir ve kaç kez kullanılmışlardır?

SONUÇ

Günümüzde tüm dünyada olduğu gibi yabancı dil eğitiminin önemi gittikçe artmaktadır. Bu doğrultuda birçok özel ilkokulda İngilizce zorunlu yabancı dil ve Fransızca seçmeli dil dersi olarak okutulmaktadır.

Fransızca dersinde okuma çalışmalarında farklı metin türleriyle çalışılması birçok yarar sunacaktır. Aynı zamanda Fransız edebiyatında önemli yeri olan yazarların eserleri incelenmesi sonucunda öğrencilerin dilbilgisi, kelime bilgisi ve sentaks bilgileri arttırılır. Aynı zamanda Fransızca'nın kültürünü tanırlar.

ÖNERİLER

Bu çalışmanın önerileri aşağıda sıralanmaktadır:

- 1) Fransızca dil dersinde okuma çalışmalarında farklı metin türleri üzerinden çalışabilir.
- 2) Fransızca dil dersinde okuma çalışmalarında yazarların hayat ve eserleri kısaca tanıtılabilir.
- 3) Fransız dil sınıfında okuma çalışmalarında okunulan hikaye canlandırılabilir.
- 4) Fransızca dil dersinde öğrencileri aktif kılarak dinleme, konuşma ve yazma aktiviteleri yaptırılabilir.
- 5) Bu uygulama birkaç özel ilkokulda yapılarak bulgular ve sonuçlar toplanıp geri dönütler oluşturulabilir.

Not: Bu çalışma 06-08 Kasım 2014 tarihlerinde Antalya'da 22 Ülkenin katılımıyla düzenlenen "3rd World Conference on Educational and Instructional Studies- WCEIS-2014"de bildiri olarak sunulmak olarak seçilmiş olup, JRET Bilim Kurulu hakemleri tarafından değerlendirilerek bu sayıda yayınlanmasına karar verilmiştir.

KAYNAKÇA

2014-2015 MEB İlkokul ve Ortaokul Haftalık Ders Çizelgeleri (2014). <http://www.mebpersonel.com/yer-degistirme/2014-2015-meb-ilokul-ve-rtaokul-haftalik-ders-cizelgeleri-h144517.html> (Erişim Tarihi: 25/09/2014).

Ada, S. ve Şahenk, S. S. (2010). Avrupa Dil Portfolyosu ve Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi. Avrupa Araştırmaları Dergisi, cilt: 18, sayı: 1-2, 63-88.

Brewster, J., Ellis, G. ve Girard, D. (1992). The Primary English Teacher's Guide. London: Penguin Press.

CEFR (2001). Common European Framework Of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment. Europe: Council of Europe, Cambridge University Press.

Çınar, İ. (2006). Mankurtlaştırma Süreci. Ankara: Anı Yayıncılık.

Çelik, Z., Boz, N., Gümüş, S. ve Taştan, F. (2012). 4+4+4 Eğitim Reformunu İzleme Raporu. Ankara: Eğitim-Bir-Sen http://www.egitimbirsen.org.tr/ebs_files/files/yayinlarimiz/267-egitimbirsen.org.tr-267.pdf internet sitesinden indirildi (Erişim Tarihi: 25/09/2014).

Devito, J. A. (1995). The Interpersonnal Communication Book. New York: Happers Collins College Publishers.

Karasar, N. (2013). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ministere de l'éducation nationale jeunesse vie associative (2011). Guide Pedagogique un livre pour l'été l'affable la fontaine biographie.

http://cache.media.eduscol.education.fr/file/Un_livre_pour_l_ete/95/2/L_affable_La_Fontaine_Biographie_185952.pdf (Erişim Tarihi: 26/09/2014)

Rost, M. (1990). Listening in Language Learning. England: Longman, London.

Scott, W. A. ve Ytreberg, L. H. (1997). Teaching English to Children. London: Longman.

Tok, H. ve Arıbaş, S. (2008). Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Yabancı Dil Öğretimi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 15, Bahar 2008, 205-227.